

รายงานผลการดำเนินงานด้านสุขภาพสัตว์ ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เดือนเมษายน 2567

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

1. การตรวจวินิจฉัยและชันสูตรโรคสัตว์

ระหว่างวันที่ 1-30 เมษายน 2567 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง ได้รับตัวอย่างจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 1 ตัวอย่าง เป็นซากลูกแพะเพศเมีย อายุ 4 เดือน แสดงอาการ ซึม อ่อนแรงและตายกะทันหัน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่างจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งตรวจเพื่อการชันสูตรโรคสัตว์ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง ระหว่างวันที่ 1-30 เมษายน 2567

เจ้าของ	ชนิดสัตว์	ชนิดตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง	ผลการตรวจ
ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ	แพะ	ซาก	1	แพะเนื้อติดเชื้อแบคทีเรียชนิด <i>Mannheimia haemolytica</i> ร่วมกับติดพยาธิตัวกลมและเชื้อบิดในทางเดินอาหาร

เชื้อแบคทีเรีย *Mannheimia haemolytica* เป็นเชื้อแบคทีเรียแกรมลบ ลักษณะกึ่งกลมกึ่งท่อน (coccobacillus) ก่อโรคในระบบทางเดินหายใจแพะ โดยแพะป่วยจะแสดงอาการ ซึม มีไข้ มีน้ำมูก ไอ หอบหายใจแรง อ้าปากหายใจเนื่องจากหายใจลำบากและตายเฉียบพลันได้

การเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจวินิจฉัยโรคทางห้องปฏิบัติการ สามารถส่งซากแพะหรือสวอปจมูก (nasal swab) แพะป่วย โดยใช้ไม้พันสำลีป้ายของเหลวในรูจมูกและใส่ในอาหารเลี้ยงเชื้อ (Stuart transported media) กรณีที่ไม่มีอาหารเลี้ยงเชื้อสามารถใส่ถุงซิปปิดสนิทอย่างน้อย 2 ชั้น แช่เย็นส่งห้องปฏิบัติการทันที

การรักษา ควรแยกแพะป่วยออกจากฝูงและดำเนินการรักษาทันทีโดยเลือกใช้ยาปฏิชีวนะตามผลทดสอบความไวของเชื้อแบคทีเรียต่อยาปฏิชีวนะ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความไวของเชื้อแบคทีเรีย *Mannheimia haemolytica* ต่อยาปฏิชีวนะ

S (sensitive) หมายถึง ยาที่ใช้ได้ผลดี R (resistant) หมายถึง ยาที่ใช้ไม่ได้ผล

ยาปฏิชีวนะ	ผลการทดสอบ
Ceftiofur	S
Enrofloxacin	S
Penicillin G	S
Sulfamethoxazole/trimethoprim	S
Doxycycline	R
Ampicillin	R

2. การดำเนินการด้านตรวจสุขภาพสัตว์ ของคณะทำงานดูแลด้านสุขภาพสัตว์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามคำสั่ง ศวพ. ภาคเหนือตอนล่างที่ 52/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานดูแลด้านสุขภาพสัตว์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันที่ 24 เมษายน 2567 สพ.ญ. กมลทิพย์ เสนาชัย นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ พร้อมด้วย น.สพ. สืบชาติ สัจจวาทิต นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ สพ.ญ. รอยพิมพ์ มะพงษ์เพ็ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง สพ.ญ. อังคณา ชันทะบุตร นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานปศุสัตว์เขต 6 เจ้าหน้าที่จากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองพิษณุโลก เข้าร่วมดำเนินการตรวจสุขภาพแพะ เพื่อส่งมอบแพะให้โรงงานวัตถุประสงค์เพาะ กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และถ่ายพยาธิแพะทั้งฝูงพร้อมสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายพยาธิทางเดินอาหาร

ภาพที่ 1 การตรวจสุขภาพก่อนส่งมอบแพะ

ภาพที่ 2 การเก็บตัวอย่างอุจจาระเพื่อตรวจหาพยาธิภายในทางเดินอาหาร

ภาพที่ 3 การถ่ายพยาธิภายในทางเดินอาหารแพะ